

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Szerda
1925 május 13.

Felolvasó szerkesztő: Dr. Hegedűs Loránt.
Szerkesztőség: Piac-utca 34. szám.
Telefon: 10-20, éjjel: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. szám.

ÁRA:
1500
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai részvénytársaság.
Az előfizetési ára: havonta 85000 korona, külföldre 70000 korona.

Debreczen,
XXIII. évf. 107. szám.

Griger Miklós hatalmas beszédet mondott a választások titkosságáért

A kormány választójogi javaslata Magyarországot kiközösíti Európából — Lukács György is a titkos szavazás mellett foglalt állást

Budapesti tudósítónk jelenti:

A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed tizenegykor nyitotta meg Scitovszky Béla elnök. A napirend szerint következett a választójogi törvényjavaslat tárgyalása. Az első szónok Griger Miklós, rendületlenül ragaszkodik az általános, egyenlő, titkos, közsévenkénti, nőkre is kiterjedő kötelező választójoghoz. A legradikálisabb választójogi is csak javára válhat a hazának.

Forradalmi veszélyről beszélnek, pedig a forradalmi veszélyhez kétféle kell.

A forradalmi szellem nem elég, ha romlott és rossz kormányzat nem támogatja.

A forradalom veszélye ellen nem reakciós választójogban kell keresni védelmet és biztonságot, hanem abban az erkölcsi érzékedzetben, amely minden rendes kormányzat alapja.

Sok mindenben lehet keresni a forradalmak kinövését, csak egyben nem, a demokratikus választójogban.

Nagy hiba, ha az alsóbb néposztályok nemesnek kellő képviselőit a törvényhozásban. A felsőbb társadalmi osztályok a keresztmék iránt nem tanúsítanak kellő megértést.

Mesterséges eszközökkel és privilégiumokkal egy osztály sem biztosíthatja vezető szerepét.

Csakis becsülettel munkával, erkölcsi és szellemi kiváltsággal, altruistikus gondolkodással és szociális érzékkel lehet egy társadalmi osztálynak vezető szerephez jutnia.

Apponyi Albert gróf: Ugy van!

Griger Miklós: Mesterségesen tevénytett tekintélyek kiváltságos vezetésére nem számíthatunk. (Helyeslés.) Szemrehányást tesz különösen a bírtok-arisztokráciának. Ezután az útközpontra, a titkosság és a nyílt szavazásra tér át. Azt tapasztalta, hogy a nyílt szavazás mellett csak a gazdaságilag függetlenk érvelésit-hetik szabadon akarhatják.

Apponyi Albert gróf: Ugy van!

Griger Miklós: A kormány számára kényelmes a helyzet a tisztviselőkkel szemben. Egy sereg szavazatot leltárralag kezelhet, de megálazza az ember érdeket és meghiúsítja a nemzeti közvéleményt.

A földesurnak teljesen ki van szolgáltatva a mezőgazdasági család, ha nem akar földönfutóvá válni, úgy arra kell szavaznia, akit a földesur akar. Ez a kereszttyénség? Ez a civilizáció? Ez az emberi szabadság?

Őri Szabó Dezső: Rabszolgaság! Apponyi Albert gróf, aki feszült figyelemmel hallgatja Griger Miklós, a beszéd közben állandóan helyesel.

Griger Miklós: Modern rabszolgákat tartanak, akiket egy darab kenyér fejében még a felke szentélyében is háborgatnak. A nyílt szavazás módot nyújt a vesztegetésre és a választási korrupciónak. Mindenkit titkosan választunk, a kormányzó, a házelnököt, a jegyzőket. Miért akariák, hogy a képviselőket nyílt szavazással választák?

A reakció fogja legkevésbé megmenteni az országot a szocializmustól

Griger Miklós: A titkos szavazás meghódította egész Európát. Ha külföldi ember hallja, hogy nálunk nyílt szavazás van...

Apponyi Albert gróf: Nevetségesnek tartja, nem is hiszi el.

Griger Miklós: ... kiközösítik a magyar nemzetet az európai nemzetek családjából.

Apponyi Albert gróf: Ugy van!

Griger Miklós: A földművelésügyi miniszterrel való polgárokra degradálják.

Drózy Győző: Meggyalázzák a falu népét!

Felkiáltások a baloldalon: Ehez kellettek a kisgazdaképviselek!

Griger Miklós: A kormány a szocialisták ellen akar védekezni, de ugyanakkor harminc-egyen mandátumot ajánl nekik. Most ki akarja szorítani a női szavazókat, akik a legelkessebb hívei a nemzeti gondolatnak. Tiszta favorizálta az ipari munkásságot, Bethlen ugyanezt teszi. Tiszta mostoha volt a falu népéhez. Bethlen is az. A demokratikus választójognak a katolicizmushoz való viszonyáról szól ezután. Semmiestre sem felel meg a kereszténység szellemének olyan választójog, amely a gyengét nem segíti az erőssel szemben. Jó uton haladnak azok a katolikus politikusok, akik a demokratikus választójogért küzdenek. A reakció fogja legkevésbé megvédeni az országot a szocializmustól.

Griger Miklós a javaslatot nem fogadja el.

Lukács György szerint ez a nemzetgyűlés már túlélté magát

Lukács György: Ez a törvényjavaslat megfelel az általános választójog kritériumainak. A titkos választójog híve, de nem tartja elegendő önként a javaslat el nem fogadására azt, hogy a titkosság nem minden vonalon léptetik életbe. A titkosság kérdésében a falu népe megoszlik. (Ellentmondások balról.) Őszintén sajnálja, hogy a passzivitásban lévő ellenzék még mindig távol van.

A szociáldemokraták távolléte a munkásérdekek képviselőinek kárára van.

Szilágyi Lajos: A miniszterelnök urnak szabad volt pakálni a szocialistákkal?

Lukács György: Tiltakozik ama beállítás ellen, mintha a többségi párt örömmel látná, hogy a képviselők egy része távol van.

Szilágyi Lajos: Minden jel erre vall!

Lukács György: Ha visszatérnénk, ezen az oldalon ebben nem látnánk kapitulációt, hanem csak azt, hogy a közérdek vezette őket.

Ezután arról beszél, hogy hiba volt, hogy a kommun után nem hívták össze a régi országgyűlést. Nem az antant-hatalmak, nem az ittlévő antant-missziók akadályozták meg a régi országgyűlés összehívását, hanem a mai Házunk is egy tekintélyes tagja, aki egy pillanatra sem akarta, hogy a régi Ház összehívjon, mert annak többségi pártja nem volt kedves neki.

— Ki volt ez? Ki volt ez? — kérdezik számosan a baloldaltól.

Lukács György egy darabig hallgat, végre, hosszas gondolkodás után kiböki: Andrassy!

A nemzetgyűlést örömmel látja elvonnulni a politikai élet színteréről, mert még mindig nem tudunk kibontakozni a forradalmi alakulatokból és a nemzetgyűlés már túlélté önmagát.

Nem lehet az emberi nem egyik felét kizárni az alkotmányos jogok gyakorlásából. Nem helyesli, hogy a kormány szigorúbb feltételekhez köti a női választójogot, mint a férfiak választójogát. Hailandó volna arra, hogy a rendezett tanácsú városokban is megadják a titkos választójogot.

Mesko Zoltán: Minden becsületet hazafi a titkos választást akarja. Nem féltém én ettől az országot. (Nagy zú, az elnök cseppet.)

Lukács György: A kormány választójogi javaslatát, tehát nem a választójogi bizottságét, elfogadja.

Huszár Károly alelnök ezután napirendi indítványt tesz, amely szerint a nemzetgyűlés holnap, szerdán délelőtt 10 órakor tartja legközelebbi ülését, amelynek napirendjén a választójogi törvényjavaslat folytatásos tárgyalása szerepel. Az indítványkönyv és az interpellációkönyv felolvasása után az elnök az ülést 1 óra 50 perckor be-rekeszti.

Nincsicsek „rendszerabályokkal” fenyegetőznek

Bukarest, május 12. Nincsicsek külügyminiszter fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt a Magyarországról való viszonyról a következőket mondta:

— Magyarország nem felel meg mindig a békeszerződésekben elvállalt kötelezettségeknek. Bethlen István gróf miniszterelnök kielleneséi megjelentek bennünket és elhatároztuk, hogy hasonló alkalommal, amennyiben Magyarországon ilyen támadások történének, a szükséges rendszerabályokhoz fogunk folyamodni.

A honvédtörvényszék megkezdte a Léderer-ügy tárgyalását

Léderer semmire sem akar emlékezni — Lédererné szerint mindent a férje csinált

Budapesti tudósítónk jelenti:

A honvédtörvényszék ma kezdte tárgyalni Kodalka Ferenc hentesmester gyilkosságát. Léderer Gusztáv főhadnagynak bűnpörét nagy érdeklődés mellett.

Negyed tíz órakor két esendő bevezeti a polgári ruhába öltözött sápadt Léderer Gusztávot a bírói emelvény elé. Beretváltatlan az arca, kopottas keménykalapját balkezeben tartja.

Apáthy Jenő ezredes hadbíró tárgyalásvezető kérdésére Léderer elmondja, hogy 32 éves, ág. ev. vallású, Pozsonyban született. Mikor azt mondja, hogy esendő főhadnagyt, a tárgyalásvezető kiavítja.

— Illetve próbaszolgálatban lévő tartalékos főhadnagyt ön.

Főelővástak

a vádiratot.

amely vádat emel Léderer Gusztáv esendő főhadnagyt ellen rablógylkos-ság bűnéért, mert 1925 január 7-éről 8-ára virradó éjeli házastársa állítólagos megszólására Kodalka Ferenc hentesmestert a Tölgyfa utca 4. számú ház II. emelet 2. számú lakásukban éjeli szállásra marasztalta azzal a szándékkal, hogy megölje és ingóságait birtokába vegye. Állítólag álmában a hentesmestert Léderer Gusztáv Frommer-pisztollyal azzal is lőtte, majd bárdokkal és konyhakésekkel a hullát feldarabolta és a hullarészeket a Dunába dobta.

— Ezért — hangzik a vádirat — szociálisták által elkövetett indítványozók Léderer Gusztávra.

Ezután megkezdődik

Léderer kihallgatása

— Bűnösnek érzem magam — mondja —, de nem rablógylkos-ságban. Tudom, hogy tiszti kardbottomat meggyaláztam. Azért a bűnért nem kaphatok mást, mint a halált. Ezerszer néztem szembe a halállal, most sem félek tőle.

Mikor a tárgyalásvezető felszólítja, hogy mondja el, miképpen követte el a gyilkosságot, Léderer me-reven néz a tárgyalásvezetőre, nem válaszol.

Kugel János védő erre kéri, hogy a haditörvényszék vizsgáltsa meg Léderer Gusztáv elmeddlapját és a vizsgálat miatt a mai főtárgyalást felfalassza el.

A törvényszék később dönt az indítvány felett.

Léderer ezután elmondja, hogy miképen ismerkedett meg Kodalkával.

— Amíg én távol voltam Budapest-ről, — mondja — többször fent volt nálunk azzal az ürügyel, hogy engem keres. Én nem gyantottam semmit, tudtam, hogy feleségem hű hozzáam. Később azonban kétségessé vált, miért jár hozzánk olyan gyakran...

Arra már nem emlékszik, hogy 7-én mikor találkozott Kodalkával. Reggel 6 órakor kimentem Csepelre, átvettem a szolgálatot. Azt is tudom, hogy délután hazamentem. Hogy azután mi történt, arra nem emlékszem. Aznap Kodalka hozott magával pénzt, de én mindjárt megmondtam a feleségemnek, hogy azonnal adja vissza.

Léderer igen halkán beszél, egész testében remegve ismételteti:

— Nem tudom, nem tudom, azt sem tudom, Nagy'n feltékeny voltam, ez kergetett, hogy hazajöj...

— A felesége szemrehányást tett nek?

Hogy Kodalka a pénzével mindent megvehet, ezt mondta nekem a feleségem.

Hogy az ő asszonyi tisztessége előttem már semmi, meg hogy én gyáva vagyok, ezt is mondta.

Léderer nem tudta folytatni szavait, hangja elakad és görcsös zokogás kezd rázni.

— Hol volt Kodalka?

— Bem fekiadt — fakadt ki keserűen Lédererből — nem tudom mi történt azután? — Agyonlöt em — Hogy hogyan, azt se tudja? — Nem tudom.

Jó darabig hallgat Léderer, amíg újra megszólal:

— A két koffert elvittem a Margit-hídra, — Mi volt a kofferekben? — Hulladarabok, — De hát hogy lett a hullából hulladarabok?

Kodalka fel lett darabolva — mondja Léderer.

— *Ki darabolta fel? — Valószínűleg én. — A felesége is segítette? — Nem tudom, nem tudom, nem tudom. — Mennyi pénze volt Kodelkának? — A pénz... — válaszolta Lederer — a pénz... Nem tudom.*

A tárgyalásvezető ezután a 6-án este Kodelka társaságában elfogyasztott vacsorára és a dollárüzletre vonatkozóan intéz sorozatos kérdéseket Ledererhez, aki azonban konokul hallgat, idegesen forgatja kalapját és hallan, vonatlatlan kijelenti hogy ezekre a dolgokra nem emlékszik. A briliánsokat Cseleken durrák el egy faskamrában.

— Tud ön arról, hogy a felesége már egyszer el akarta tenni láb alól karácsony estéjén Kodelkát? — Igen. — Milyen beszélt erről. Meg akarta mérgezni, mert szerelmi ajánlatot tett neki. Opiummal történt volna a mérgezés. Kodelka este mondta, hogy a feje fájt és kicsit ledől. Feleségem bekísérte a szobába és egy idő múlva visszajött azzal, hogy

Kodelka örökre elaludt.

Felszólított, hogy menjen be és vágjam fel Kodelka ereit. Én meg akartam félemlíteni a feleségemet, be is mentem és megkarcoltam Kodelka csuklóján a bőrt, aztán otthagytam, mert nem bírom el az ilyesmit.

— Ön egész alaposan átvágta az ereket. Mivel csinálta ezt? — Beretva hegyével. Láttam, hogy a feleségemnek gyilkos szándékai vannak. A lelkére beszéltem, hogy hagyjon fel ezekkel a dolgokkal. Másnap reggel a feleségem azt mondta Kodelkának, hogy egész éjszaka rosszul volt, leestt és egy eltört pohárban felhálította a kezét.

A védő kérdéseire elmondja Lederer, hogy a harcateren maláriája volt, felesége előéletéről nagyon keveset tudott. — Tudta, hogy a felesége a nagyménjét is el akarta tenni láb alól?

— Igen, tudok erről.

Óriási izgalom támad ezután a teremben, ahová két fogházor bevezeti Lederer Gusztávnét.

Lederer né magas antilopbetétes lakkcipőt visel, barna prémnel szegett szelvénytrikó van rajta Lederer nem mer felnézni a feleségére, aki kihuzva lép a bíról emelvény elé és a tárgyalásvezető kérdésére kijelenti, hogy valami keveset ért magyarul. Erre Riedler Béla ügyvéd, német tolmács ül az asszony mellé, aki az általános kérdésekre előadja, hogy leánykori neve Schwartz Mária, 32 éves, katolikus, 1918 óta Lederer felesége.

— **Vallani akarok** — mondja németül az asszony. — nem magamért, csak a tiszta igazság kedvéért. — Hol ismerkedett meg férjével? — 1912 nyarán Pozsonyban, ahol kaszírno voltam. De én anstandig voltam, tisztességes nő, nem olyanféle. A férjem először a nővéremet ismerte meg. — **Mi volt a nővére?** — Privát — Az ön születési bizonyítványa szerint édesanyja főmérnök volt. Igaz ez? — **A születési bizonyítványt én hamisítottam meg.** — Mi volt tehát édesapja?

— **Egy angol lord törvénytelen gyermeke volt az édesapám.**

Elmondja ezután Lederernek, hogy Kodelkával úgy ismerkedtek meg, hogy húst szállított a Prónav-zászlóaltnak, ahol a férje élemező tiszt volt. Mikor a férje vidéken volt, gyakran feljárt hozzá. **A karácsonyi opiumhistóriát tagadja**, szerinte Kodelka részegen ment fel hozzájuk és mekiesett valaminek, úgy sértette meg a kezét. Én le akartam fektetni — mondja. — **Nagyon megundorodtam a vértől.**

Január 6-án és 7-én azért ment Kodelka hozzájuk, hogy a Ledererével csinált közös üzleteiket megbeszélje és pénzt vigyen. Lederernek 7-én este szolgálatba kellett menni.

— **Kodelka nálunk maradt, velem is vacsorázott. Háromnévvel tízkor végre hazajött az uram.** Többször figyelmeztette Kodelkát a hazamenésre, de az nem akart menni. — **Vagy itt akar aludni?** — kérdeztem. — Kodelka nem felelt. Férjem egy pillanatra kijött és összeszédott engem hogy én marasztaltam itt Kodelkát éjszakára. Én készülttem, hogy magamnak az alkóvban kint ágyat csináljak. Közben a férjem kijött a konyhába és magából kikelve **borzasztó jelenetet csinált nekem azért, mert az éjjeliszekrényben egy prezerivatot talált.** Felelősségére vont, aztán visszament.

Hirtelen lövés zúzára lett figyelmes. **Pár perc múlva magából kikelve jött ki a férje és izgottan hangon jelentette hogy felötö Kodelkát.**

— Egy labor vizet kért az uram, bevittem. Kodelkából semmit sem láttam, csak a dívány mellett volt egy vértócsa. Felszólított arra, hogy mosson fel a vértócsát. Kapacitáltam, hogy **menjen azonnal a rendőrségre és tegyen maga ellen feljelentést.** Hajlott is erre, de meggondolta a dolgot. **Kivittük a kamrába a holttestet.** Ha tudtam volna segíteni a férjemnek, talán segítettem volna, de nem voltam olyan lelkiállapotban. **Többször vizet adtam be neki, átvetttem a kiadott ruhadrákokat. Férjem magára zárta az ajtót.** Az egyik baltát én nyújtottam be, a többit ő vitte magával.

— Tudta, hogy mit csinál ott a férje? Meg volt beszélve a dolog?

— Tisztában voltam mindennel.

— Honnan tudott mindent?

— A férjem megmondta, hogy fel fogja boncolni Kodelkát holttestét. Nem tudtam éjszaka semmit, csak annyit, hogy reggeli a szobában két összepakolt koffer volt.

— Ha a hulla a földön feküdt volna, a lába kiért volna a másik szobába. — Nem olyan kicsi az a kamra, elég hely van ott.

A tárgyalásvezető a bíróság tagjainak megmutatja a lakás alaprajzát, amely szerint a kamra hossza mindössze 160 centiméter.

Lederernek ezután elmondja, hogy miként vitték ki a koffereket férjével és sógorával a Dunához, majd a Kodelka értékeiről és a saját bevásárlásairól beszél: tagadja, hogy tartozásai lettek volna.

— Ön folytonosan heccelte férjét, hogy Kodelka önnek szerelmi ajánlatokat tesz.

— Én nem hecceltem. — tiltakozik Lederernek — egyszer ugyan elbeszéltem neki, hogy jó lenne már, ha ez a Kodelka sohasem jönne el, de férjem ezt nem akarta. Egy este Kodelka vacsorán volt nálunk. Egyszerre csak

hozzám lépett, átölelt, leültetett a sezlónra és mindenáron meg akart csókolni.

Ebben a pillanatban lépett be férjem az előszobából. Amikor Kodelka elment, meg is mondtam az uramnak, hogy milyen közönséges gazember ez a Kodelka.

— Az Ön férje azt mondja, hogy január 7-én, a gyilkosság délutánján és estéjén ön mindenáron rá akarta venni, hogy végezzen már Kodelkával. (Ön azt mondta neki: te harcateren jártál, katona vagy, hogy lehetsz ilyen gyáva ember?)

— Nem, Nem, ezt nem mondtam neki soha. — mondja Lederernek. — én csak azt mondtam: te férfi vagy, bátor vagy, katona vagy, nem mered megmondani ennek a közönséges mézárósnak, hogy menjen el és ne zavarjon minket. De azt sohasem mondtam neki, hogy ölje meg, köie le azt az embert. Mindent kifordít, ha ilyenekkel vádol engem.

A honvédtörvényszék nem esketi meg az asszonyt vallomására. Amikor a tárgyalásvezető parancsot ad a fogházoroknak hogy Lederernek férje haláláért a büntessék, Lederernek hirtelen hátrafordul, meglátarodók, halántékához kap és elsikítja magát:

— **Gusztú!**
Lederer rá se néz feleségére. Aikát kezdi haragudni, majd sirás kezdi göresösen rázni.

Pásztor Juliskát, Ledererék háziurának szobalányát, Kodelka Lajost, Kodelka Ferencét és Schuh Nándornét hallgatták ki ezután tanúként, majd Baith Oszkár és Weidener Hermann szóadosok, fegyverszakértők terjesztették elő véleményüket Lederer pisztolyáról.

A tárgyalást szerdán folytatják.

Borsos József műszaki tanácsos készíti a városi bérházak terveit

A lakások nélkülözni fogják a modern lakás kényelmi berendezkedéseit — Az újabb városi bérházakat a város belső területén kell felépíteni

Mint egy hét előtt megirtuk, a város a legsürgősebben megkezdni a tervbe vett három, kislakásokat magábanfoglaló bérpalota építését. A hét-fői tanácsülés már fel is hívta Borsos József műszaki tanácsnokot a tervek elkészítésére. A bérházak beosztásukat illetőleg ugyanolyanok lesznek, mint a már a DMKE mellett állók, 6 kétszobás és két egyszobás lakás lesz benne és ugyancsak a DMKE mellé építik őket.

A lakásinségen és a munkanélküliségen mindenesetre enyhítenek ezek az épülő bérházak, legalább is pillanatnyilag, de van két nagy bajuk: nem eléggé jövedelmezők és lakásaik nélkülözik a modern lakás feltételül szükséges kényelmi berendezkedéseit, így például a fürdőszobát. Ez annyiban fontos, hogy abban az esetben, ha a normális viszonyok helyreállnak és az építkezés megindul, sokkal kevésbé lesznek kapások s így bérük alacsonyabb lesz, ezeknek, mint a magánépít-

kezés által épített modern, kényelmes lakásokok. A jövedelmezőség tekintetében emelt kifogás szintén megáll, hiszen bérházak jövedelmének jórészt a földszinten elhelyezett üzlethelyiségek hajtják. Üzletek pedig e bérházakban nincsenek s ha volnaak is, jövedelmere nem nyújthatnának kútlást, hiszen a városon kívül épülnek fel a házak, a DMKE méptelen környékén. Sokkal praktikusabb volna, ha a város — legalább is az ezután következő építkezéseket, — a város belső területén fekvő telkein folytathá. Önként kínálkozik bérházak építésére a Szent Anna-utca sarkán lévő régi rendőrségi épület telke s a Bethlen-utca 13. számú telek, amelyet már a Déri-muzeummal szomszédosága miatt is ki kell építeni. Mindkét helyen kitünően jövedelmezőnek szép, tágas üzlethelyiségek s így ezeknek az építkezéseknek jövedelmezősége biztosítva lenne.

Az erdélyi vallásüldözések miatt Oláhország Európa tüzfészke

A világ közvéleménye elé az oláh lelkiismereti terrorral

Kolozsvár, május 12

A múlt nyár folyamán angol és amerikai protestáns lelkesekből álló bizottság járt Erdélyben azzal a céllal, hogy a vallási kisebbségek való helyzetéről tudomást szerezzenek. A bizottság a vallási kisebbségek jogainak védelmére alakult amerikai komitétának megbízásából és felekezeti közeli jelleggel járt el. **Ez a bizottság, miután függetlensége érdekében elhárította magától egy a kormány, mint a kisebbségek képviselőinek kíséretét, 2299 mértőöldnyi utat tett meg kisebbséglakta vidékeken és tapasztalatainak eredményét egy 174 nyomtatott oldalra terjedő jelentésben most hozta a világ közvéleményének tudomására.**

Amint a jelentés határozottan kifejeli, — a helyszínen járt bizottság azt a benyomást nyerte, **hogya nem sikerül az Erdélyben jelenleg fennálló faji, vallási és gazdasági problémákat megoldani, úgy Oláhország egész Európának a legrosszabb helyzetben lévő országa és egyúttal veszedelmes tüzfészke lesz Európa békéjére nézve.**

A memorandum öt csoportba sorozza a kisebbségek sérelmi panaszait.

Az első csoportba tartoznak azok a panaszok, melyek az oláh kormány az egyházi munka szabadságát korlátozó politikája és intézkedése ellen irányulnak, egyházi gyűlések előzetes bejelentése, stb.

A második csoportban egy egész sereg konkrét panasz van felvéve

azokról az erőszakoskodásokról, melyeket egyesekkel szemben a román hatóságok elkövettek. A tények előadásával kapcsolatban megjegyzi a bizottság azt is, hogy a kisebbségek között általános köztudat az, hogy nemcsak hiábavaló, hanem határozottan veszedelmes is rájuk nézve az ilyen panasztevés.

A harmadik csoport a legalaposabban van kidolgozva és igen részletesen s világosan állítja össze azoknak a sérelmeknek hosszú-hosszu sorozatát, amelyek a román kormányának a kisebbségi iskolák és nevelőintézetek tömkrételére és előhalosítására irányuló politikáját jellemzik.

A negyedik rész az agrártörvény ürügye alatt elkövetett s a kisebbségi egyházak szerzett jogait sértő eseteket sorolja fel.

Az ötödik csoportban végül azokra a sérelmekre kerül a sor, amelyek az előbbi osztályokba nem voltak sorozhatók, 1922 óta történtek és szavahihető egyének által kellő bizonyítékok által támogatva terjesztettek a bizottság elé.

Véres családi dráma Sárádon

Egy gazdálkodó rálott feleségére és öngyilkos lett.

A debreceni egyetemi klinikára eszméletlen állapotban szállították be Papp Imre sárádoni gazdálkodó feleségét, akinek a félszeme ki van löve és a koponyáját is súlyosan megsértette a revolvergolyó.

Papp Imréné családi tragédia áldozata; különválva élt a férjétől, akivel hétfőn heves összeszólalkozása volt. Papp Imre a veszekedés hevében rálott feleségére, majd maga ellen fordította a revolvert és öngyilkos lett.

A fiatal asszony a sebészeti klinikán eddig csak pecekre nyerte vissza eszméletét: hiába kísérelte meg a kihallgatását dr. Takó Ferenc vizsgálóbíróhoz, majd dr. Elek Ferenc rendőrfogalmazó, az eddig nem sikerült. A vizsgálóbíró holnap kiszáll a színhelyre és ott eiti leg a vizsgálót a családi dráma körülményeinek kiderítésére.

— Elmarad a térszene. A csütörtöki térszene közbejött akadályok miatt elmarad.

Üzletfelosztás miatt
a raktáron levő női és férfiszövet, zsup, fehernemű, vászon, chiffon, chiffon batist, alsó- és paplan lepedővászon, paplan liberti, sephir, frenc, kanavász, karton, voál, barchet, flanell, női, férfi és gyermek-harisnya, zsebkendő és rövidáru **mélyen leszállított árban árusít:**
RÓTH IMRE DIVATÁRUHÁZA
Csapó-utca 37., Burgondia sarok.

Amilyen a kávé, olyan a házlasszony,
mondják sokan és joggal! Jó háziasszony mindig csak hamisítatlan babkávával kínálja vendégeit, mert a babkávé a társalgást élénkíti és kedélyes hangulatot teremt.
MEINL GYULA.
Fiók: Plac-utca 59.

A mátészalkai rablógyilkosság az ítélet előtt

Egy vádlott büntetését leszállították, a többiét helybenhagyták

Több jómódu nyíresahói gazdálkodó: Cserenyák Gyula, Hermann Gusztáv, Oláh József és Pápay Gyula 1923 őszén rablóbandát szerveztek és Nyíregyházán s Bojt, Kapos, Székely, Érpatak, Kisléta községekben sorozatos betöréseket és rablásokat követtek el.

1923 december 8-án Mátészalkán törték be dr. Németh József ügyvédhez. A banda vezére Cserenyák volt, aki szuronyos karabéllyal ment be a házba Hermannal együtt, — mindkettőjük arca cipőkenőccsel feketére volt mázolvva — a többiek kiáltottak. A családnak azt mondták, hogy ők kézményseprők s így akadály nélkül bejutottak a lakásba, ahol Németh feleségétől pénzt követeltek. Az uriaszony segélykiáltásaira a szomszéd szobából beharagult az ügyvéd, aki dulakodni kezdett a rablókkal. Cserenyák lött, a golyó átúrta az ügyvéd mindkét tenyerét, behatolt a homlokán és a koponyá hátsó részén ment ki. Németh dr. azonnal meghalt.

Cserenyákék ekkor elmenekültek, de a csendőrség elfogta őket és a nyíregyházai törvényszék szándékos emberöléssel párosult rablás büntetése miatt Cserenyákot és Hermann 14—14 évi, Oláh és Pápayt pedig 3—3 évi fegyházra ítélte.

Felebbezés folytán az ügyet ma tárgyalta a debreceni ítéletábra Perjessy Mihály tanácsnok elnöke alatt. A tárgyalásra elővezették a vádlottakat is, akik közül Cserenyák azt kérte, hogy szigorúan büntessék meg, mert meg akar bűnhődni azért, hogy szegényt hozott a családjára. A tábla a törvényszék ítéletét helybenhagyta, kivéve a Hermann Gusztáv büntetését, amelyet 11 évi fegyházról 10 évre szállított le.

HÍREK

— **Meghalt a Nemzeti Múzeum megmentője.** Egy idegen ember kötözött most el az élek sorából, aki Magyarországnak nagy jótévedője, a szegény, kifosztott trianoni állam megmaradt kulturális emlékeinek megmentője volt. Ez a nagyszívű, művelt és finomlelkű ur Bandhólez nyugalmazott amerikai tábornok volt, aki most halt meg hatvanegy éves korában. Bandhólez tábornok a háború befejezése után hazáját, az Északamerikai Egyesült Államokat képviselte Magyarországon. Nevét azzal tette különösen emlékeztetővé és azzal a nemes eszelekedéssel szolgálta a magyarság nagy hálijára, hogy megmentette a román megszállás ideje alatt a Nemzeti Múzeum kincseit. A rabló román katonák már éppen fosztogatni kezdték a Nemzeti Múzeumot. Ekkor lépett a terembe Bandhólez tábornok s meglátta a barbarizmust, lovaglóostorával kimergette az épületből a fosztogató román katonákat, Bandhólez tábornokot az egész magyarság részvéte kíséri el utolsó útjára.

— **Újságírók Almanachja.** A Magyarországi Újságírók Egyesülete elhatározta hogy ez idén kiadja Almanachját, amely azelőtt évente mindenkor a magyar könyvpiac eseménye volt. Az utolsó Almanach 1917-ben jelent meg, mikor is az Újságírók Egyesülete jubileumot ült. Az idei Almanach ősszel kerül a könyvpiacra és annak megteremtésében Szőlősi Zsigmond szerkesztő vezetésével a magyar író és újságíró világ legkiválóbb reprezentánsai vesznek részt.

— **A Szepesti Szövetség piunkösti útja a Mátrába.** A Debrecenben élő és szövetségben tömörült szepestiek négy napos utra mennek piunköstör a Mátrába. Indulás szombaton (május 30-án) reggel a Hortobágyon át; utirány Gyöngyös, a Mátra egyúttal csonka hazánk legnagyobb csúcsa, az 1010 méteres Kékes, Parádiúrdó. Viszszérkezés kedden, június 24-én délután 6 órakor. Gyaloglás vasárnap két részletben öt óra. Teljes költség 440 ezer korona, arképes tisztviselő igazolvánnyal utazóknak 350 ezer korona. Hálás szállodában. Vezető dr. Horvay Róbert, a szövetség alelnöke. Utazók is csatlakozhatnak, nők is. Részleteket Springer József kereskedésében lehet meg tudni. Jelentkezés május 25-ig.

— **Különvonat indul a lóversenyre.** E hó 16-án szombaton és 17-én vasárnap a lóversenyre való tekintettel a Bika-szállodától a Hatvan-úcai vonalon, délután 2 órakor külön személyvonat indul, amev az utasokat a Ferenc Salvátor barakig fogja kivim. A lóverseny befejeztével ez a vonat ugyanonnan fog vissz térni s egészen a Bika-szállodáig hozza be az utasokat.

— **A Kézműiparosok és Kereskedők Országos Szövetségének helyi csoportja este 7 órakor a Kovalbői klubhelyiségben tartja meg rendes szűkei felhívású estélyét.** Érdekesessé teszi az estét dr. Barta ideg- és belgyógyász felolvasása az ember lényéről, dr. Lipsey közp. felelős, biz. elnök és Gáspár Béla közp. titkár előadása. Az elnökség felkéri a tagokat, hogy az értékes felolvasáson mindannyian vegyenek részt, lehetőleg családtagjaikkal együtt.

— **Hogyan kerülhetjük el a torlóadást az adófizetéseknel?** A város adóhivatal elkerülése vegett felhívja az adózók figyelmét a jövő évi második negyedévi adó befizetésére. A befizetés póstatakaréknépzár utján 31.713. számú csekk számlán is eszközölhető. A befizetési lapon feltüntetendő milyen alótartozásra történik a befizetés. Azon adózó, ki a befizetést pósta utján teljesíti, előzőleg jeleljen meg az illetékes kerületi adóhivatalnál, ahol pontos felvilágosítást nyer a befizetendő összeg nagyságára. A befizetési lapok általában a városi adóhivatalnál, irattár, földzint szerelhetők be.

— **Dr. Sebestyén Jenő előadása a protestáns irodalmi délutánon.** Május 23-án este 8 órai kezdettel a városi zenéde hangversenytermében országos hírű vendéget fogad a debreceni Kálvinisták Templomegyesülete gazdasági programja irodalmi est keretében: dr. Sebestyén Jenő budapesti református, teológiai tanárt, a közlismert és közkezdvelt Kálvinista Szemle c. lap főszerkesztőjét, aki nagy széleskörű tudományos és irodalmi tevékenységgel, mint különösen a holland-magyar barátság ápolásában bőséges érdemeket szerzett. Sebestyén Jenő: „A kálvinista öntudat lényege és jelentősége” címmel tart előadást. Ugyanekkor beszél a Dóczy leánynevelő intézet közszerepének örvendő, kiünö pedagógus igazgatója: Komz Anné, a debreceni református nő-társadalom egyik legkiválóbb vezetőalakja. A gazdasági művészi számokat Hécht Margi zongoraművész, Hoór Tempis Erzsébet ének művész és dr. Müller Ottó-kvartett mutatják be. Jegyek I. rendű helyre 20,000, II. rendű helyre 15,000 és állóhelyre 10,000 koronáért egyelőre a központi le készíti hivatalban kaphatók. Az összes jövedelem és a felajánlások a Kálvinház építési albját illetik. A rendezőség kéri azokat, akik a 10 irodalmi délutánra bérletjegyet váltottak, hogy május 18-ig bérletjegyeiket adják át a központi lelkézi hivatalban.

— **Letartóztattak egy érettségi bizonyítványhamisítót.** A debreceni rendőrség őrizetbe vette Csáki Dénes 21 éves fiatalembert, aki hamis felső kereskedelmi érettségi bizonyítványokat gyártott. Csáki a debreceni kereskedelmi iskolában végzett két osztályt, az intézettől bizonyítványban keltákat lopott s mivel művészi módon tudta hamisítani volt igazgatója és tanárai nevével, elhatározta, hogy hamis bizonyítványokat állít ki. Az első kliense volt tanultársa, Szöke József volt, akinek négy millióért hamis érettségi bizonyítványt gyártott. A dologra azonban rájöttek és Csákit épen akkor aridőn utabbi hamis bizonyítvány készített. Letartóztatták, Csáki beismerte a közokirathamisítást, börtársai még tagadnak.

— **A debreceni munkanélküliek ebédakciója** javára eddig a következő adományok érkeztek be a szakszervezeti titkársághoz (Munkás-Otthon, Margit-fürdő): Kardoss Géza 600,000, N. N. földbirtokos 300,000, Közsékségi árúház 100,000, N. N. 1,000,000, N. N. 100,000, Fazekas női szabó cég 500,000, N. N. 100,000 korona. Ujabban egy magát megnevezni nem óhajító ur jelentette be, hogy minden hónapban 100,000 koronát adományoz az ebédakció javára. Az adományokért köszönetet mond a szakszervezeti titkárság.

— **Helyreigazítás.** Felkértünk a következő sorok közlésére: A debreceni napilapok legutóbbi számában vállaltunknak a hitelnyesztő kiállításával kapcsolatban történt kiállításról közölt tudósítást annyiban kerülik módosítani, hogy vállalatunkat az Országos Mezőgazdasági Kamara tüntette ki díszoklevéllel. Tisztelettel A Házai Fészfőnök és Szövetség Rt.

— **Felmentették a Korona-kenyér-gyár volt igazgatóját.** Kupfer Jenő, a Korona-kenyér-gyár tulajdonosa feljelentést tett volt igazgatója, Kovács József ellen hűtlen kezelés című vázzal, hogy 10 mázsa szénmel nem számolt el. A debreceni törvényszék több tárgyalás után ma hirdette ki az ítéletet, amellyel Kovács Józsefet a vád alól felmentette. Az indoklásban kimondta, hogy a sértett és vádlott közt olyan nagyfokú az ellensége kedés, hogy ez kizárja, hogy a sértett a vádlottal szemben objektív vallomást tudjon tenni, a vád által felsorakoztatott tanúk pedig szolgálati viszonyban vannak a sértettel. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, Kupfer Jenő ellenben, átvéve a vád képviselőt, felebbezett.

— **Lázálmában meggyilkolta magát.** Aradról jelentik: Megrendítő tragédia történt az aradmegyei Halmagy községben, hol egy viruló fiatal lány halt meg szokatlanul különös körülmények között. Krisan Amália 29 éves halmagyri urileány nemrégiben tifuszban megbetegedett. A leány szervezete hónapokon keresztül valóságos önkívületi állapotban, magas lázban viaskodott a veszedelmes kórral, hozzátartozói komolyan aggódtak életéért. Kétségbeesett gondoskodással, éjt napot eggyé téve ápolták a nagybeteg urileányt. A szinte szakadatlan virrasztás kimerítette a hozzátartozói fizikumát is s azok tegnap délután látva, hogy a nagybeteg leány nyugodtan fekszik ágyában, — magára hagyták a beteget és lepihentek. Ez időben történt meg aztán a tragédia. Krisan Amália lázálmában, önkívületi állapotban kiugrott ágyából s hálóköntösben kiment a házból, anélkül, hogy valaki észrevette volna. Nem messze a lakástól folyók a Körös, amelyet a mostani esőzések erősen megduzzasztottak. A szerencsétlen, öntudatlan leány lázas vándorlásában a folyó partiára ment és belevetette magát a zúgó habokba. Egyesek mesziről látták a tragédiát, de segítségére nem tudtak menni, mert a sajnálatraméltó leányt elragadta a folyó sebes ária. Nemsokára a megröbbentő öngyilkosság után, az ápoló családtagok a legnagyobb rémülettel vették észre, hogy a betegágy üres, keresték is mindenfelé a szerencsétlen sorsu leányt, de már késő volt.

— **Öt évet fiatalodott a világ legidősebb embere.** Szabadkáról jelentik: Konstantinápolyból a pápa meghívására Rómába utazott a világ legidősebb embere, Zoru Aga bég, aki okmányokkal bebizonyította, hogy nem kevesebb, mint százötvenesztendő. A világ legidősebb embere az öt ostromló újságíróknak elmondotta, hogy először akkor járt Belgrádban, amikor a jugoszláv fővárosban még török helyőrség volt, egészségi állapotára pedig kijelentette, hogy soha egy napig sem volt beteg, amit azzal ma-

gyaráz, hogy nem dohányzik és anti-alkoholista. Zoru Aga bégnek most nőt a második fogsora és szentekete hája kezdett nőni, most már ötödször. A világ legidősebb embere Rómába érkezett és az újságíróknak ímet nyilatkozott, de esodálatosképen most öt évvel fiatalabbnak mondta magát. Zoru bég nagyon széknek találta a kék olasz eget, nagyon jól érzi magát az örök városban és tervebe vette, hogy meglátogatja a nevezetesebb olasz városokat, sőt, ha negyven éven keresztül megtakarított pénzéből felik, úgy Párisba is ellátogat, hogy régi vágyát megvalósítsa. A római újságíróknak elmondotta Zoru bég, hogy huszonhárom fia van és tízedik felesége most nyolcvanhat esztendő. Belgrádban csak husz gyereket ismert be és hat feleségről tett említést az újságíróknak.

— **Orvosi hír.** Dr. Jakab Endre megkezdte rendelését Széchenyi-u. 14. alatt. Rendel. d. u. 2—4.

— **Molykár ellen** siessünk biztosítási Végih szőrmearúházában. Piacutca 4.

— **Eladó egy** alig használt jég szekrény és egy kerek mangorló József kir. herc. u. 38.

— **A Margit-fürdő összes zuhany-termel is nyitva vannak.**

SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményel:

Fi-Fi, ez a szenzációs sikerű francia operett — egvelőre — már csak ma, szerdán B. holnap, csütörtökön C) hértben kerül színpadra a kitünő eredeti kosztásban.

Közkívánatra tüzte ki az igazgató-ság A nagyságos asszonyt már lát-tam valahol nagysikerű vigátiókat.

Halassy Mariska, diadalmas pécsi szereplése után, pénteken lép ismét a debreceni közönség elé.

A) **hértben szombaton** Ibsen vezérsztikus remek színműve. Kísértetek.

Mozgósínházak:

APOLLÓ: Szerda. A sötétség leánya (Virágakadás), nagyon érdekes film-rezény, 5 felvonásban. Kiséri Hamar egy ápolónő. Amerikai burleszk.

VIGSZÍNHÁZ: Szerda First National attrakció. Az ezeréves asszony. Vánma, 7 felvonásban. Mezelőzi A vándorkomédiások.

Jönnek: Igazli Tommi! Tommixel. Nem akarok autót látni. Budha szemé. Richard Talmadgennel.

METEORBAN csütörtökön „Fehér apáca”. Világatrakció. 2 és fél óras műsor. Előadások 4. fél 7 és 9 órakor.

KÖZGAZDASÁG

Üzletlenn volt a keddi értéktőzsde

A bécsi tőzsde lanya irányzatának hírére nálunk sem tudott kedvezőbb irányzat érvényesülni. A bánya, nyomda és fémpiacon előretört a kon-tremén. Az utótőzsde teljesen üzlet-telen volt.

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos devizárólyamai: Amsterdam 28570—28746, Belgrád 1148—1156, Berlin 16900—17004, Bukarest 346—348, Brüsszel 3606—3608, Kopenhága 13380

Saját készítésű
fehéreműek
HERMAN és FRIEDMANNAL
Piac-utca 10.

Folyó hó 18-tól kezdődnek hathetes, hala-dóknak háromhetes
könyvíteli szaktanfolyam nyílik meg, mely idő alatt alkalma lesz mindenkinek az egyszerű és keltős könyv-vel összes módszereit mér-legképesen elsajátítani.
Beiratkozás f. hó 15-ig délután 3—6 óra között **Kandla-u. 4/b szám alatt.**
Állásban levőknek esti tanfolyam.

—13460. Oslo 11980—12046. London 345—347000. Milánó 2915—2933. New York 71040—71470. Páris 3726—3750. Prága 2110—2122. Szófia 516—520. Stockholm 19015—19143. Varsó 13590—13674. Wien 9945—10055. Zürich 13760—13844.

Zürichi zárlat: Páris 26,97 és fél, London 25,06 és fél, New York 516 és háromnegyed, Brüsszel 26,10, Milánó 21,22 és fél, Hollandia 207,70, Berlin 123, Bécs 0,007280, Szófia 3,77 és fél, Prága 15,30, Varsó 99,35, Budapest 0,0072 és ötvöled, Bukarest 2,50, Belgrád 8,40.

Csak a tengeri volt szállár a terménytözsén

A terménytözsde gyengén indult. Alig volt kínálat gabonafélékben, a malmok pedig egyáltalán nem vásároltak. A takarmánycikkek piacán egyedül a tengeri volt szállár, amely 3000 koronával drágult. Hivatalos terményárak: 76-os tiszavidéki buza 502,5—505, pestmegyei, dunántúli 500—500,5, 78-as tiszai 512,5—515, pestmegyei és dunántúli 510—512,5, rozs 442,5—447,5, takarmányárpa 320—330, köles 250—260, zab 315—330, tengeri 262,5—265, korpá 227,5—230.

SPORT

A DTE birkózó szakosztályának összes tagjai szerdán, a hó 13-án a tornacsarnokban tartandó szakosztályi ülésen este pont 7 órakor okvetlen jelenjenek meg.

NYILTÉR*

A Debreceni Általános Fogyasztási Szövetkezet fellívja az összes hitelezőit, hogy tartozása összegét 15 napon belül a munkásforgalmazási szövetkezetek központjánál: a Nagybevásárló és Értékesítő r.-t.-nál Budapest, Rákóczi-ut 42. sz. jelentsék be.

Az igazgatóság.
* E rovatban közzéttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Szírek uriszabóhoz
divatos angol szövetek érkeztek
Szent Anna-u. 1. Telefon 509.

POLOSKÁT

svábbogarat, tücsköt, hangyát 24 órán belül mindenki kúrhatja a szabadalmazott féregirtóval. Olcsó árban kapható

STERN festéküzletében
PIAC-UTCA 10., Bikkával szemben.

Garantált minőségű patkány- és egéirtóból állandóan nagy raktár.

KUN JÓZSEF késműves-műkőszőrüs
Széchenyi utca 1.
Javítások jutányos áron.

Második, teljesen átdolgozott és a bírói gyakorlattal bővített kiadás.

Most jelent meg!
A csődönkívüli kényszer-egyezségről

szóló törvény és rendeletek rendszeres magyarázata
dr. Meszlény Arthur

egyetemi magántanár,
ny. kir. ítélőtáblai bíró, ügyvéd szerkesztésében.
Ára 84,000.— korona.

Kapható:
Hegedűs és Sándor r.-t.
könyvkereskedésében
főposta mellett. Telefon 54.

Világszenzáció újra a
HAVAS harisnya-áruházban
Bádogos-u. 1., (Tisza-palota.)

1 pár la műselyem harisnya hiba nélkül 42,000 kor.
1 pár valódi Tramelte selyem harisnya kicsi szövésűhával 55,000 K
1 pár la gombos cerna keztyű 28,000 kor.

Továbbá különlegességeink a még eddig nem létező árban
Sottis selymek Siffonok Divat kazakok
Crep de Sinek Batiszok Smoking ujdonságok
Mintás fulárdok Női fehérműiek
Nyers selymek Gyermek trikók Svetter mellények
Gyapju grenadinok zoknik Övek és
Vásznak Jambó sapkák Ridikülök

FEST LENGYEL TISZTIT
mindennemű férfi és női ruhát szépen és legolcsóbban
Csapó-utca 28. és 95.

A cipőkrémek királya.

Kapható mindenütt.

Mindentéle ujdonságok legolcsóbb napi áron beszerezhetők
SZABÓ ÉS ZENGEVALD
rőtös- és rövidáru üzletében Szent Anna-u. 3.
Costüm és divatos női és férfi szövetek, továbbá harisnyák, keztyűk nagy választékban.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Jancsó Kálmán és társai asztalos-áru gyárból Marozsán János és Nyíri József asztalosmester urak kiléptek és ezentul ezen üzemet kibővítve Bérczi-u. 3. szám alatt továbbra saját nevem alatt folytatom. Minden e szakmába vágó munkákat a legjobb kivitelben és jutányos árban vállalom.

Tisztelettel
JANCSÓ KÁLMÁN
asztalosmester, Bérczi-u. 3. sz.

Takács Imre

hangszerkészítő
Zongora hangoló.
Orgona és Harmonium javítást vállalom
Piac-utca 56. sz.

A legfantasztikusabb regény!
Most jelent meg!
Nem ponyva!

Bram Stoker: Drakula.

Az eredeti angol regény hű fordítása. Ez az a könyv, melyet senki nem tud letenni, amíg végig nem olvasta.

A vaskos, 424 oldalas kötet ára 59.000.— K.

Kapható:
Hegedűs és Sándor r.-t.
könyvkereskedésében, a főposta mellett. Telefon 54.

Teka varrott Sandal

olismert jó gyártmány
20—22-ig 56 ezer korona
23—26-ig 66 " "
27—30-ig 80 " "
Továbbá női és férfi Sandal legolcsóbb árban kapható. — Saját készítményű cipők legszebb kivitelben

Dregánál, Király-utca 5.

Női kalapok

legolcsóbban beszerezhetők
Lauer és Fülöp
kalapszalomban Rákóczi-utca 9.
Ugyanott alakítások jutányosan, legújabb modellek után.

Fournér

épület- és butorvasalások
Bészler Lajosnál
Széchenyi-u. 2.

Ajtók, ki- és befelé nyíló és nutos ablakok

különböző méretekben, utányos árban állandóan raktáron tart
JANCSÓ KÁLMÁN
asztalosáru-gyár, Bérczi-u. 3.

Legújabb
finom tavaszi szövetelméből
meglepő előnyös árban vállalom.
KUN JÓZSEF
uridivatterme, Széchenyi-u. 1.

Paplanvarrodámban
készülnek a legmodernebb paplanok.
Villanyerővel frissítve és tisztítva.
DEBRECZENI, Kossuth-u. 11.

Gyermek-kocsit

állandóan jutányos árban raktáron tartunk
JANCSÓ KÁLMÁN
asztalosáru-gyára
Simonyi-ut, Bérczy-utca 3.

Gummi-kabát

női és férfi, óriási választékban

olcsó gyári árakban:

Férfi gummikabát K 300,000
Férfi és női g. kabát „ 390,000
Férfi double (2 réteg között gumirozva) „ 550,000
Férfi és női szövet felsővel „ 580,000
és minden árban.

Szőnyeg, linoleum, függönyök, átoetők, butorszövetek óriási választékban.

Viaszkos vászon és padlólinoleum viszonteladókknak nagy árengedmény mellett.

Linoleum áruház

HAAS LIRÓT
Ferenc József-ut 58.,
Megyeháza mellett. Telefon 963.

MEGHÍVÓ.

A „DEBRECENI VASKERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

1924. évi II. rendes közgyűlése

1925. május hó 29 én déli 12^{1/2} órakor lesz Debreczenben, az Általános Forgalmi Bank Részvénytársaság székhelyében (Ferenc József-ut 32. sz.) megtartva, melyre a társaság részvényeseit tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése a lefolyt üzletévről, az 1924. évi mérleg megállapítása, a nyereség hovatartozása és a felmentvény megadása íránti határozathozattal.
2. A sorsolás utáni kilépett 4 igaztag helyének választás utáni való be-töltése.
3. Felügyelőbizottsági tagok választása.
4. Az igazgatóság és felügyelőbi-zottság tiszteletdíjának megállapítása.
5. Indítványok.

Figyelmeztetés:

A zárszámadások és mellékletei a társaság hivatalos helyiségében (Király-u. 4.) az üzleti órák alatt megtekinthetők.
A közgyűlésen szavazati jogát csak az gyakorolhatja, aki részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlést legálább négy nappal megelőzően a társaság pénztáránál, vagy a Bankkegyesület Részvénytársaság debreceni pénzügyintézeténél letétbe helyezte.

Végh Dezső
SZOBÁFESTŐ ÉS MÁZOLO
Elvállal: portálék, üzletberendezések festését, szobafestést, épület- és bútorfestést, mindenféle fa-utánsatot természetihűen.
OLCSÓ ARAK!
Szakszerű és lelkiismeretes kivitel.
Lakás: Csomó-utca 21.
Műhely: Ótmalom-utca 9.

Lakatos műhely
Cserépes utca 6.
PAPP GYULA
vállal minden műlakatos vasmunkát olcsó ár mellett.

Női kalapszalonnátvétel!
Tisztelettel értesítem az igen tisztelt urhölgyeket, hogy nővérem **HEIN JOSEFIN** nőikalap szalonját átvetem. — Állandó szép választékot tartok bécsi és párisi modellekben és vállalom átalakításokat jutányos, gyors és előzékeny kiszolgálással. Kérem az igen tisztelt urhölgyek szives támogatását. Kiváló tisztelettel **HEIN MATILD**
Piac-utca 38. sz. a., az udvarban.

KOVÁCS LAJOS
ELEKTROTECHNIKAI MŰHELYE ÉS VILLAGS FELSZERELÉSI VÁLLALATA
DEBRECEN, KOSSUTH-U. 29.
az udvarban. TELEFON 11-70.

Mindenféle bádigos munkát
szakszerűen és olcsón vállal
BOTH ISTVÁN bádigos
(Fürdőkád kapható.) **Teleky-utca 83.**

Vízvezeték munkálatokat
készít szakszerűen
Gyenes, Arany János-u. 27.
Telefon 937.

Fülöp nővérek
női divattermében
Péterfia-utca 14.
angol és francia toilletek, valamint gyermekruhák a legizlesebb kivitelben készülnék — Tisztviselőknék árendemény.

MEGHIVÓ.
A „FAFORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”
1924. évi I. rendes közgyűlése
1925 május hó 29-én déli 12 órakor lesz Debreczenben, az Általános Forgalmi Bank Részvénytársaság székházában (Ferenc József-ut 32. sz.) megtartva, melyre a társaság részvényeseit tisztelettel meghívja az igazgatóság.
Tárgysorozat:
1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a lefolyt üzletéről, az 1924. évi mérleg megállapítása, a nyereség hovatartozása és a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
2. Alapszabály módosítás.
3. A sorozás után kilépett 4 ig. tag helyének választás utáni való beöltése.
4. Felügyelőbizottsági tagok választása.
5. Az igazgatóság és felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítása.
6. Indítványok.
Figyelmeztetés.
A zárszámadások és mellékletei a társaság hivatalos helyiségében (Király-u. 4.) az üzleti órák alatt megtekinthetők.
A közgyűlésen szavazati jogát csak az gyakorolhatja, aki részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlést legalább négy nappal megelőzően a társaság pénztáránál, vagy a Bankkegyesület Részvénytársaság debreceni pénztárájánál letétbe helyezte.

TAVASZI RUHÁKAT kifogástalanul fest, mos, tisztít
HRABÉCZY, Széchenyi-u. 18. Telefon 323.

APRÓ HIRDETESEK.

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedüs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24.) és a Csáthy-féle könyvkereskedés (Piac-utca 8.) pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szög 8000 korona, minden további szó 800 korona. Vastagbetűs szó 1600 korona.

VÉTEL

JÉGSZEKRÉNYT keresünk megvételre Deutsch Albert és Pia. 912
HASZNALT állapotban lévő gépsziat veszek. Cim a kiadóban. 931

ELADÁS

TÉGLÁT legolcsóbban Hortobágy téglagyár rt.-nál szerezhethetünk be. Prima minőség garántálva. Szentanna 11. Ugyanott 10 hold prima föld eladó. 767
URI családi ház, beköltözhető eladó. Lehel-utca 8. sz. 887
EGY 22 colos alul csapós cséplő eladó. Ábrók kerékvártó. Hadház. 939
ELADÓ teljes fürdőszoba berendezés kályhával, öntöttvas zománczott káddal, víztartállyal, továbbá iókarban lévő látható íróru írógép minden elfogadható ártért Dézsv gáz-mesternél. Gázvár. 925
Jogi disszertáció eladó. Cim Ingóság-közvetítőnél. Hatvan-u. 1. 922
ELADÓ egy drb 300x300 m üvegfal, 2 szárnyú ártóval Szabo asztalossal. Szent Anna-u. 25. 923
MARHAMÁZSA 1500 kg eladó. Teleki-u 84. 754
HÁZHELYEK eladók kitünő helyen, zibvásár közelében, kedvező fizetési feltételek mellett. Luther-utca 18. 745
HAJDUHADHÁZON 1623. szám alatt akácszerszámfa, szőlőkaró eladó. 624
ELADÓ Singer varrógép, használt. Széchenyi-utca 6. Grünmannéknál. 758
ELADÓ 200 négyszögöl bekerített házhely Kuruc-utcán. Értekezni Csillag-u. 21. 819
VÁR-U. 4. sz. szemes tengeri eladó. 820
ELADÓ négyszáz négyszögöl lucerna termése lábón. Perces-utca 22. 872
HASZNALT, de iókarban lévő asztalok eladók. Piac-u. 64., 2-ik ártó. 862
ELADÓ központban, kényelmesen berendezett, beköltözhető családi ház. Lakó mincs. Cim a kiadóban. 873
GÖZMALOM Derecske nagyközségben eladó, vagy földért elcserebélő. Bővebbet Nagy Gábor tulajdonosnál. Hadházi-utca 8. 859
TENNISZ rakett, prima hurozás. Batthyány-utca 13. Tanczernél. 871
CSILLAG-UTCA 90. számú ház vagyongosztás miatt eladó. 847
FÜSZERÜZLET eladó, lakással, azonnal beköltözhető. Városi téglavető. 846
EGY alig használt női kosztüm eladó. Péterfia 73. alatt. 824

KERESLET

KOVÁCS kocsigvártó tanulót felvesz Riesz Henrik kocsigvár. Hatvan-u. 58. sz. 730
SZOBALÉANY, feltétlen megbízható, jobb megjelenésűt és hosszabb bizonyítvánnyal 15-re felvétetik. Kossuth-utca 29. 751
LAKÁST keresek teljes ellátással. Ajánlatok „Garzon” jellegre a Hajdúföld kiadóhivatalába kérek. 794
FEHÉRNEMŰ üzem Arany János-u. 22. Jobb varrónők felvételnek. 934
KATONAI nyugdíjas ügyes munkaerő, irodai foglalkozást keres, jelige: „Szorgalmas” Tiszántúli kiadóba. 933
MEGBIZHATÓ periekt szakácsnőt keresek 15-ére. Fényes ügyvéd. Piac 71. 916
ÜVEGMOSÓ lányok sörraktárba azonnal felvétetik. Széchenyi-u. 22. 937
ÜGYES kötényvarrónő felvétetik Klein Ignác. Dézenfeld-tér 8. 938
HÁZMESTER kerestetik. Értekezni Zápolya 3. sz. 941
MANIKÜRÖS kisasszony, ki hölgyfodraszathoz is ért beléphet Hamza Sándor. Nyiregyháza, Luther-u. 4. sz. 342
MANICÜRÖZNI házhöz megyek. Cim Deák Ferenc-utca 9. 943

Öltönyöket
legszebb kivitelben, jutányos áron készítenek
PAPP TESTVÉREK
Kossuth-utca 58.

GAZDASSZONY házvezetőnő keresetek június 1-re nagyobb tanára, ki egy családdal a háztartás vezetését ellátja, háromfiúveléshez és zöldségtermeléshez ért. Érdeklődni csak személyesen Péterfia 71., kapu alatt jobbra 2-3-ig. 926
NŐI és gyermekruhákat izlésesen és jutányosan készítek Tinkóné. Vigkedvi-u. 25. 929
FIATAL leány utitársnőt keres azonnal, 3 hónapra Poprád Felkára. Cim a Tiszántúlnál. 930
GYERMEKET napnapi gondozásra elfogadok Antalné. Halm-u. 21. 924
JOBBA nő keres házvezetőnői állást öreg urnál vagy kis családnál, mindenben jártas, vidékre is elmegy öreg urhoz. Cim Boldogfalva-u. 12. sz. 772
EGY ügyes kifutó kisleányt fölveszek. Gasparik ékszerüzlet Hunyadi-u. 17. 802
NÉGY gimnáziumot, gazdasági iskolát végzett 22 éves, 2 évi praksissal gazdaságba, kitünő bizonyítványokkal állást keres. Szakay Gyula. Kisvárdá. 810
FEHÉRHIMZEST, kelimunkát, gobelinképek készítését, villanylámpaerőnyő montirozását, netemunkát vállal. lok. Görbe-utca 1. 807
EGY borbélyeségd felvétetik Varga-utca 35. Nagv. 749
JÓ megjelenésű vizsgázott soiför luxus kocsira ajánlkozik. Cim a kiadóban. 766

VEGYES

KERTI egy szoba, konyha, fűvezetett verandából álló lakás eladó. Cim a Függetlennél. 707
EGY szép nagy szoba, félkonyha és fűkamra elcserebélendő egy szoba konyhával. Cim a kiadóban. 739
KÖZPONTBAN elegánsan burorozott két ágyas nagy szoba ellátással vagy amélkül azonnal kiadó. Értekezhetni lehet Városháza alatti trafikban. Piac-utcán. 727
KÖZÉPISKOLAI úri fiuk ellátását vállalom 1925-1926. tanévre. Jelentkezni lehet május 31-ig özv. dr. Jóna Ödönné. Batthyány-u. 11. 844
KÉT ELEGÁNS utcai szoba külön előszobával lépcsőházi bejárattal kiadó Simcsifv 32. Konrad. 907
SZÉPEN burorozott utcai szoba kiadó. Cim a kiadóban. 932
NÉMET ruhásruhák találtatott Arany János-u. 25. 936
ÜZLETHELYISÉG átadó Hatvan-u. elején. Cim Gottfreund. Hatvan-u. 56. 940
UTCAI burorozott szoba azonnal kiadó. Értekezhetni Széchenyi-utca 27. szám. 945
MUNKASKERTBEN. Vilmos laknyas háta mögött veteményes föld kiadó. Értekezhetni ugyanott. 944
KÜLÖNBEJÁRATU burorozott szoba kiadó. Hatvan-u. 70. 946
FELKÉREM azon becsületes urinót, ki vasárnap kirepült kanárit Domb-utcán felvette, kétszázezer korona jutalom elletébe hozza el Ótmalom 4. 927
SZERÉNYVEN burorozott szobát keresek 15-re ágybéli használat nélkül, konyhaszámálat. Cim a kiadóban. 928
KIADÓ utcai erkélyes burorozott szoba, irodának is alkalmas. Hunyadi-u. 24. 921
PÉTERFIAN három szoba, előszoba, fürdőszoba hat hónapra kiadó. Cim a kiadóban. 917
FOLYÓ hó 11-én délelőtt egy barna 1½-2 év körüli vadászkutyát találtam. Gazdája azonnal átveheti Hajó-utca 5. sz. alatt. 918
CSINOSAN burorozott különbejáratu utcai szoba azonnal kiadó Szent Anna 50. 919
BUROROZOTT utcai szoba egy-két urak azonnal kiadó. Darabos 7. 920
SZÉP burorozott szoba egy-két ur-embernek azonnal kiadó. Darabos 7. 784
KÉT különbejáratu burorozott szoba május 15. kiadó. Verböcy 14. 768

Menekült órás
szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat
Rákóczi-u. 36. sz.

E heti könyvujdonságok:

Jókai Mór: Az aranyember I-IV. kötet (új kiadás) 118.000.—
Tóth Zoltán: Mátyás király idegen zsoldos hadserege, a fekete sereg 147.000.—
Milkó: A miniszter hátrátja 73.500.—
Bodor: Történelem (versek) 29.400.—
H. G. Wells: A világok harca (új kiadás) 44.100.—
Barys Paun: Lélekcsere (új kiadás) 7350.—
Pierre Loti: Egy snábi története (új kiadás) 7350.—
Biró Lajos: A vízözön 17.700.—
Lagerlöf: A császár (kötve) 51.500.—
A. France: Az istenek szomjaznak 44.100.—
Paul Géraldy: Ezüstlakodalm (kötve) 58.800.—
Bing: Az agy és gerincvelő betegségei székelyének felismerése 176.400.—
Kaphatók:
Hegedüs és Sándor r.-t.
könyvkereskedésében, a főposta mellett
Telefon: 54.